
Публикуван на: 24-04-2007

Източник: [Портал Европа](#)

От всички централно и източно европейски страни, които се присъединиха към ЕС, Румъния изглежда все още запазва най-силни връзки с комунистическото си минало, коментира Валентина Поп за EUobserver.

Ако прехода премина гладко в страни като Словения, която вече е горд член на Еврозоната и ще поеме председателството на ЕС през следващата година, то Румъния отново е доминирана от политици от старата гвардия на бившата комунистическа партия, които дават най-доброто от себе си за да спрат или размият реформите, които бяха започнати през последните две години. Със суспендирания президент и изгонването на всички министри-реформатори, ситуацията надхвърля и най-песимистичните сценарии, дискутирани след като Букурещ влезе в ЕС на първи януари.

Новата политическа конфигурация около премиера либерал Калин Попеску Търичану използва и опорочава всички демократични инструменти за недемократичните си цели: отлагането на изборите за Европейски парламент поради страх от изправяне лице в лице с гласоподавателите, процедура на импийчмънт срещу президента Траян Бъсеску, която няма никакво конституционно основание и промени в правителството, целящи отърваването от способните министри, за които се смята, „че са твърде близки с президента“.

Мнозинството от депутатите гласуваха през миналата седмица за отстраняването на президента Бъсеску, въпреки решението на Конституционния съд, че той не е надхвърлил конституционните си правомощия. Но тъй като решението на съда има само „консултативен характер“, парламентът можа да продължи с процедурата за отстраняването на президента.

Социалистът от старата гвардия Николае Вакароу, който е председател на Сената, пое временно президентската длъжност за срок от един месец.

Референдум за отстраняването на Търичану трябва да се проведе на 20 май. Очаква се Бъсеску, който все още е най-популярния румънски политик, да бъде потвърден като президент.

Планът на социалистите обаче не свършва тук, тъй като те кроят промяна на конституцията за да намалят президентските правомощия, като добавят поправка забраняваща на отстранени президенти да се кандидатираят отново.

За новосъздадената „Черна коалиция“ - която не е била одобрена от румънските гласоподаватели - залозите са големи. Четирите партии от „Черната коалиция“ - либералите, социалистите, партията на унгарското малцинство и малката консервативна партия на бившия агент на комунистическите тайни служби и сегашен медиен магнат Дан Войкулеску - се опитват да защитят привилегиите и безнаказаността си.

Европейската комисия изглежда е предвиждала нещо подобно, когато постоянно призоваваше за

„продължаващи реформи, които да бъдат необратими“.

Четири месеца след румънското присъединяване е ясно, че дори и механизмите за мониторинг след приемането, наложени от Брюксел и опасността от предпазни клаузи са реални средства за оказване на натиск върху румънските политици.

Доказателство: новият министър на правосъдието Тудор Киуариу, който се опитва да се дистанцира възможно най-много от предшественичката си - хвалената от Брюксел Моника Маковей. Говорейки за приоритетите си Киуариу заяви направо, че „интересуват ме нуждите на гражданите, а не да задоволя Брюксел и да получа хубави оценки в мониторинговите доклади“.

Разбира се младият и много политически-мотивиран министър не успя да обясни как тези две неща си противоречат.

Без смелите реформи и антикорупционните мерки, осъществени от Моника Маковей, която бе уволнена този месец, Румъния най-вероятно нямаше да бъде приета в ЕС на 1 януари. Новият правосъден министър обаче заяви, че не иска да се превръща в „Робин Худ“, след предшественичката си, която нарече Жана д'Арк.

Предпазливият и понякога твърде дипломатичен подход на ЕС този път може да се окаже грешен и да спомогне за един начин на управление, който да се обърне срещу самия Брюксел.

През миналата седмица председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу изрази надеждата си кризата да бъде решена „от румънските институции при пълно уважение на демократичните и конституционните принципи, колкото е възможно по-скоро“.

Без да иска да взима страна, Барозу напомни на румънските премиер и президент, че са поели задължение да се борят с корупцията и да реформират съдебната система.

Обаче обещанията на временния президент, „Черната коалиция“ и новия министър на правосъдието твърде много наподобяват, това което социалистите правеха твърде професионално при преговорите с ЕК за румънското членство в периода 2000-2004г. - кухи обещания, институции, работещи отлично на хартия и никакви реални реформи.

Ерата на върховенството на закона и края на безнаказаността, която изглеждаше че се установява в Румъния през последните три години, се оказа краткотрайно усилие, защитавано от шепа реформатори, които сега са изгонени.

Румънското връщане към клептокрацията ще бъде опустошително за гражданите ѝ и за бизнес климата.

В крайна сметка обаче връщането на Румъния към миналото ще докаже, че „меката сила“ на ЕС понякога е твърде мека. Това важи в особена степен, когато съюзът е изправен пред комунисти от старата гвардия, имащи десетилетен опит в „оправянето“ на документи, корупцията и даването на обещания, които никога не се изпълняват.

Валентина Поп е редактор по европейските въпроси в румънския вестник „Румъния Либерал“.